

30 İLLİK ZƏFƏR ÇAĞIRISI!

Ölkemizin ictimai-siyasi həyatında aparıcı rol oynayan, yarandığı günden xalqın partiyasına çevrilən, Ulu Öndərimiz Heydər Əliyevin yaratdığı Yeni Azərbaycan Partiyasının yaranmasının 30-cu ildönümünü tarixi bir anında - Qarabağımızın 30 ilden sonra 44 gün ərzində Ali Baş Komandanımız, Prezident, Yeni Azərbaycan Partiyasının Sədri İlham Əliyevin diplomatik siyaseti, Müzəffər Ordumuzun, rəşadətli əsgər və zabitlərimizin qəhrəmanlığı sayesində eldə edilən Qələbə günümüzün iki ilinin sevincini yaşadığımız günlərdə, həm de müstəqilliyimizin 31 illiyini qeyd etdiyimiz tarixi günlərimizde qeyd etməyimiz her bir partiya üzvünün ən böyük sevincidir. Cümlə bu gün 30 ilə yaxın şərəfli yolda Azərbaycanın qazanmışlığı uğurların bələdçisi kimi çıxış edən Yeni Azərbaycan Partiyasının VII qurultayının öten il Martin 5-de keçirilməsində tarixi hadisə idi. Bu qurultay bir daha birliyimizin, həmrəyliyimizin, partyanın təsis olunmasından öten 29 ilə yaxın müddətde toplanmış tarixi təcrübə ilə gənc nəslin dinamizmi arasında vəhdətin yaradılmasının və bu kimi mühüm addımlar Yeni Azərbaycan Partiyasının daim təkmilləşməyə, yeniləşməyə açıq olduğunu bir daha əyani şəkilde sübut etdi.

Tarixi zərurətdən yaranan Yeni Azərbaycan Partiyası

Dövlət və cəmiyyət həyatında müyyən rol oynayan, demokratik, hüquqi, sivil, dönyəvi dövlətçiliyin təməl prinsiplərindən, əsas attributlarından sayılan siyasi partiyalar, adətən, zəruretdən, milli tələbatdan yaranır. Azərbaycanda milli mənafə və dövlətçilik maraqlarının təmsilçisi olmaq kimi nəcib amali özünün siyasi ideali, əsas strateji xətti seçən Yeni Azərbaycan Partiyasının yaranması da tarixi zərurətdən, milli tələbatdan irəli gəlmədir. Bu gün 1991-1993-cü illerin böhrənlili, ağırılı-acılı, faciəli günlərini qəlbinde vətən, millet sevgisi olan hər bir azərbaycanlı böyük təessüf, dərin kəder hissi ilə xatırlayırlar. Hakimiyəti əla keçirərək inanılmaz bir hərisliklə ölkənin sərvətlərini çapıb-talanay, iqtisadi-siyasi və mənəvi böhrənin qarşısını almaqdə aciz olan məlum qüvvələr xalqın inamından sui-istifadə etməklə, əslində, özlərini uğuruma yuvarlaşdırılar. Bir dənə təsdiqləndi ki, xalqın inam və etimadına söykənməyən, onun iradəsini, istəyini nezəra almayan hər hansı siyasi qüvvə Azərbaycan cəmiyyətində uzun müddət duruş getirə bilmez. Belə acınacaqlı şəraitdə xalqın üzde olan ziyalıları, sadə və zəhmətkeş insanları öz daxili inamlarına söykənerək respublikanı xaos və anarxiya mühitindən, parçalanma tehlükəsindən, sosial-iqtisadi tənazzüldən, bir sözle, böyük felakətlərdən qurtara, onu möh-

91 ziyalının "SƏS" qəzetiñə müraciətləri müstəqil Azərbaycanın xilas tarixinin başlangıcıdır

kəm sabitlik, davamlı sosial-iqtisadi tərəqqi və yüksələş yoluna çıxara biləcək yegane düzgün ünvanı göstərdilər. Əksəriyyət yaxşı başa düşürdü ki, məhz Ulu Öndər Heydər Əliyev ki mi müdrik strateq və siyaset ustadının rəhbərliyi altında formallaşan siyasi partiya xalqın inamını doğrultmaq, respublikanı üzləşdiyi böyük faciələrdən hifz etmek iqtidarında ola bilər. Əlkənin taleyinə biganə olmayan belə ziyalıları, sadə insanlar Naxçıvan Muxtar Respublikasına üz tutaraq Heydər Əliyevlə görüşər keçirir, xalqı üzləşdiyi fəlakətlərdən, çətinliklərdən çıxarması üçün ondan kömək istəyiridər. Ağır vəziyyətdən cana doymuş insanlar Konstitusiyaya daxil edilmiş qondarma yaş senzinin leğvi üçün respublikanın müxtəlif bölgələrində mitinqlər təşkil edir, dahi strateqin yenidən böyük siyasetə qayğısını təkidlə istəyirdilər.

Ziyahlar baş verənlərə biganə qala bilməzdilər

Nəhayət, 1992-ci il oktyabrın 16-da 91 nəfər ziyalılar adından Ulu Öndər Heydər Əliyev müraciət ünvanlandı. Ümummilli Lider Heydər Əliyev Yeni Azərbaycan Partiyasının yaradılmasını şəraitin diktəsi ilə meydana gələn tarixi zərurət kimi qiymətləndirirək söyləyirdi: "Yeni Azərbaycan Partiyası Azərbaycanda gedən ictimai-siyasi proseslərin içində çıxmış zərurətdir. Azərbaycanda yaranan partiyaların bir çoxu ayri-ayri şəxslərin, siyasi fəaliyyətə başlayan şəxslərin şəxsi təşəbbüskarlığı ilə yaranan partiyalardır. Ancaq Yeni Azərbaycan Partiyasının ferqəi ondan ibarətdir ki, bu partiya onu yaratmaq istəyən, siyasi fəaliyyətə məşğul olmaq istəyən adamların istekləri ilə, bir təşkilati mərkəz olmadan, hərənin öz tərəfindən hərəkət etməsi neticəsində, ağır şəraitdə, böyük feqiblər şəraitində yaranmışdır". Həmin vaxt hakimiyətdə olan AXC-Müsavat liderlərinin bacarıqsızlığı, səriştəsizliyi, naşlığı ucbatından səriştəsiz qüvvələr öz antimali, yeni milli maraqlardan uzad siyasetləri ilə Azərbaycanı parçalanma, hətta məhvolma təhlükəsi ilə qarşı-qarşıya qoymuşdular. Belə bir mürəkkəb şəraitdə Azərbaycan xalqı xilası böyük dövlət xadimi və dahi şəxsiyyət Heydər Əliyevdə göründü. Həmin dövrə Ümummilli Lider Heydər Əliyev Naxçıvan Ali Məclisinin Sədri idi. 1992-ci ilin oktyabrın 16-da 91 nəfər ziyali "SƏS" qəzetiñə ümummilli liderimizə

müraciət etdi. Müraciətdə qeyd edildi: "Öz adımızdan və on minlər respublika vətəndaşından Sizdən xahiş edirik ki, təşəkkül tapan Yeni Azərbaycan Partiyasına rəhbərlik etməyə razılıq verəsiniz. Azərbaycan Sizin sözünüzü və qəti qərarınızı gözləyir". Ümummilli Lider Heydər Əliyev ziyalıllara göndərdiyi 24 oktyabr 1992-ci il tarixli cavab məktubunda Yeni Azərbaycan Partiyasının yaradılmasına və ona rəhbərlik etməyə razılıq verdi. Qeyd edək ki, ulu öndər Heydər Əliyev ziyalıllara göndərdiyi cavab məktubu da "SƏS" qəzetiñə dərc olundu. Və "91-lər" adı ilə yaranan hərəkatın məramı, məqsədi milyonlarla vətəndaşın Heydər Əliyevə olan ümumxalq etimadını və seqimini siyasi-ictimai cəhətdən təşkil etməkdən; onların Heydər Əliyevlə bağlı siyasi istek və arzularını, azad seçim hüquqlarını bərpə etməkdən; Azərbaycanın siyasi proseslərində Heydər Əliyevlə bağlı ümumxalq maraqlarına və milli mənəfəye dayaqlanan demokratik mühiti və demokratik siyasi ənənələri yaratmaqdən; xalqla Heydər Əliyev birliliyin demokratikliyini və sarsılmazlığını, bu birlilik xalqın milli iradesinə əsaslığını bayan etməkdən ibarət olubdur. Heydər Əliyev Azərbaycanın millətinin və dövlətinin xilası, yaşaması, inkişafı və gələcəyi namine xalqın gözlediyi bu cavabı verdi və "Səs" qəzetiñin 7 noyabr 1992-ci il tarixli sayında Ulu Öndərin ziyalılların müraciətinə cavabı dərc edildi. Cavab məktubunda ziyalıların haqlı narahatlığını və həyecanını bölüşən Ümummilli Lider yaradmış vəziyyətdən çıxış yollarını da böyük müdriklik və uzaqqorənliliklə göstərirdi: "Güman edirəm ki, müstəqil Azərbaycan dövlətinin gələcək həyatının və fəaliyyətinin əsasını təşkil edən demokratiya və siyasi plüralizm şəraitində Sizin müraciətinizdə göstərilən Yeni Azərbaycan siyasi partiyasının yaradılması obyektiv zəruretdən doğulur. Belə partiya Azərbaycanın ictimai-siyasi həyatında fəal iştirak edərək yeni müstəqil Azərbaycan dövlətinin möhkəmləndirilməsində və inkişafında tarixi rol oynaya bilər. Əger belə partiya yaradılsara, onun fəaliyyətində iştirak etməyə həzirəm".

1992-ci il 21 noyabr: Çağdaş dövlətçilik tarixində yeni səhifə

1992-ci il noyabrın 21-də müstəqil Azərbaycanın çağdaş dövlətçilik tarixinde yeni səhifə açan əlamətdar hadisə baş verdi: Naxçıvanda 550-yə yaxın nümayəndənin iştirakı ilə Yeni Azərbaycan Partiyasının təsis qurultayı keçirildi, Ulu Öndər yekdiliklə təşkilata Sədr seçildi. Müstəqilliye yenicə qovuşmuş Azərbaycanda milli mənafə və dövlətçilik maraqlarının təmsilçisi olmaq kimi müqəddəs amali özünün siyasi ideali, əsas strateji xətti seçən YAP-in yaranması tarixi zəruretdən, o illerdə mövcud olmuş ideoloji-siyasi durumun doğruduğu milli tələbatdan irəli gelirdi. Ümummilli Lider Heydər Əliyevin Azərbaycanın mövcud durumunu və yaranmış təhlükəli vəziyyətdə çıxış yollarını göstərən, onun müdrik tövsiyələrini eks etdirən bu məktubu sonrakı mərhələdə YAP-in fəaliyyətinin əsas prinsiplərini və istiqamətlərini təşkil etdi. YAP yarandığı gündən Azərbaycan Respublikası Konstitusiyası və qanunvericiliyi çərçivəsində, özünün nizamnaməsi və programı əsasında fəaliyyət göstərən, sıralarında respublikada hüquqi dövlət, sabit və sosial-əmək məsələləri iqtisadiyyat, vətəndaş cəmiyyəti qurmaq ideyalarını qəbul

edən vətəndaşları birləşdirən sağ mərkəzönlü siyasi partiya kimi fəaliyyətə başladı. Partyanın programında irəli sürülmüş əsas vəzifələr dövlət müstəqiliyinin möhkəmləndirilməsi, demokratik, hüquqi, dünyəvi dövlətin qurulması, vətəndaşların dinc və firavan həyatının təmin edilməsi məsələlərindən ibarət idi. Partiya məfkuresinin əsasını təşkil edən müstəqil dövlətçilik, qanunculuq, azərbaycanlılıq, yaradıcı təkamül, vətəndaş hemrəyliyi və sosial ədalət meyarları YAP-in qarşısında duran vəzifələrin həyata keçirilməsinin fundamental prinsipləri olaraq mahiyyətəcə Azərbaycanın siyasi geleceyinin də ideya bazasına əvərildi. YAP-in qısa müddətə cəmiyyətdə həlledici coxluq tərəfindən ölkəni idarə etməyə qadir alternativsiz qüvvə kimi qəbul olunması da məhz Ulu Öndər Heydər Əliyevin fənominal liderlik və idarəciliyə keyfiyyətləri ilə şərtləndirdi. 1993-cü ilin məlum iyun böhrəni zamanı ölkənin taleyinə biganə olmayan insanlar yaxşı başa düşürdülər ki, Azərbaycanı sürətli fəlakətə sürükleyən məkrili planların qarşısını almağa, düberər olduğu fəlakətlərdə qurtarmağa qadir yegane şəxsiyyət məhz Heydər Əliyevdir. İyun ayının 9-da xalqın və o zaman çıxılmaz vəziyyətə düşmüş AXC-Müsavat iqtidarının təkidli isteyi ilə Bakıya qayıdan Ulu Öndər təbətin ona bəxş etdiyi fövqəlidarlıq keyfiyyətlərindən məhərətə bəhrellərək xalq vətəndaş qarşısından, dövlət müstəqiliyini itirmək təhlükəsindən qurtardı, çağdaş tariximizə dövlətçiliklərin xilaskarı, qurucusu kimi daxil oldu. İyun ayının 15-də Heydər Əliyevin Azərbaycan Ali Sovetinin Sədri seçilməsi isə ölkədəki kültəvi inamsızlıq, xaos və hərc-mərclik mühitinin aradan qalmasına, siyasi gərginliyin tədricən azalmasına, sözün həqiqi menasında, xalqın böyük fəlakətlərdən qurtulmasına real zəmin yaratdı.

Və bu gün Ümummilli Liderin ideyalarını uğurla davam etdirən Prezident İlham Əliyevin rəhbərlik etdiyi YAP böyük güce çevrilib, onun 800 minə yaxın üzvlərin böyük hissəsi gençlərdir ki, onlar da Azərbaycanın tarixi Zəfərinin qazanılmasında müstəsnə rol oynadılar. Əsası məhz Ulu Öndər tərəfindən qoyulmuş ordu quruculuğu siyaseti yekunda öz müsbət nəticəsini verdi. İki il önce 44 günlük Vətən müharibəsi nəticəsində Ali Baş Komandanımız, Prezident, Yeni Azərbaycan Partiyasının Sədri İlham Əliyev cənablarının "Demir Yumruq" siyaseti ilə Güclü Azərbaycan Ordusunun rəşadətli əsgər və zabitlərinin igidiyi ilə Azərbaycan ərazi bütövülüyünü bərpə etdi, torpaqlarının Ermənistan tərəfindən 30 illik işğalına son qoydu, xalqımızın adını tarixə qalib xalq kimi yazdırıldı. Bu gün əminliklə demək olar ki, yaradıcısı ümummillili kəndən Yeni Azərbaycan Partiyasının fəaliyyətində Heydər Əliyevin ideya və arzuları yaşayır. Qarabağ Zəfərinən sonra yaranmış yeni reallıqlar fonunda Azərbaycan partiyasının Sədri, Prezident, Müzəffər Ali Baş Komandan İlham Əliyevin rəhbərliyi ilə parlaq gələcəyə doğru daha inamlı irəliləyecək.

RƏFIQƏ KAMALQIZI